

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

2013/2177(INI)

13.1.2014

AVIZ

al Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

destinat Comisiei pentru industrie, cercetare și energie

referitor la planul de acțiune pentru o industrie siderurgică competitivă și durabilă în Europa
(2013/2177(INI))

Raportor pentru aviz: Patrick Le Hyaric

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale recomandă Comisiei pentru industrie, cercetare și energie, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere studiul Eurofound din 2009 privind reprezentativitatea organizațiilor europene a partenerilor sociali: industria siderurgică¹;
- A. întrucât restructurările constante din sectorul siderurgic, cauzate, printre altele, de efectele crizei economice, de concurența aprigă la nivel mondial odată cu creșterea producției de oțel din țările terțe, creșterea costurilor de producție și lipsa investițiilor inteligente, au condus la închiderea masivă a capacităților industriale, reducând forța de muncă de la un milion de posturi în 1970 la 369 000 în 2012, ceea ce a avut un impact devastator asupra nivelurilor de ocupare a forței de muncă din regiuni întregi; întrucât această tendință s-a accelerat odată cu criza economică, peste 60 000 de locuri de muncă fiind pierdute începând din 2008;
- B. întrucât centrele de producție siderurgică formează baza economiilor locale și, atunci când aceste centre trec prin orice formă de restructurare, există un impact major asupra întregii economii locale a zonei în cauză;
- C. întrucât siderurgia furnizează materii de bază unei părți importante a industriei europene, fapt care o face mai sensibilă la evoluțiile conjuncturale a căror încetinire determină supracapacități de producție utilizate mult prea des pentru a justifica restructurări; întrucât prin această poziție în amonte siderurgia reprezintă o industrie de importanță strategică în contextul ambiției exprimate de Comisie de a realiza, până în 2020, o reindustrializare care să reprezinte 20 % din PIB;
- D. întrucât viitorul competitivității și al ocupării forței de muncă din industria siderurgică europeană depinde de capacitatea acesteia de a-și spori eficiența și potențialul de reciclare;
- E. întrucât, comparativ cu alte sectoare, în industria siderurgică relațiile industriale sunt foarte bine organizate; întrucât această caracteristică se manifestă prin nivelul ridicat de sindicalizare, prezența puternică a organizațiilor lucrătorilor, la rândul lor foarte dense, și ponderea ridicată a contractelor colective de muncă; întrucât acest lucru se reflectă la nivel european, industria siderurgică fiind un model în ceea ce privește dezvoltarea relațiilor cu partenerii sociali²;
- F. întrucât OCDE estimează creșterea cererii mondiale de oțel de la 1,5 la 2,3 miliarde de tone până în 2025, aceste estimări oferind industriei siderurgice perspective pozitive; întrucât Uniunea Europeană dispune de competențe, know-how, infrastructuri și instalații industriale de prim rang care trebuie adaptate la cerințele viitoare, și nu reduse sau abandonate pentru o rentabilitate pe termen scurt sau în favoarea deschiderii unor piețe ipotetice;

¹ Studiul Eurofound (2009) intitulat „Reprezentativitatea organizațiilor europene a partenerilor sociali: industria siderurgică”; <http://www.eurofound.europa.eu/docs/eiro/tn0811027s/tn0811027s.pdf>

² Eurofound (2009).

- G. întrucât închiderile de fabrici și disponibilizările din industria siderurgică afectează adesea mulți lucrători și întrucât acest fenomen conduce adesea la noi disponibilizări în cadrul lanțului de furnizare și al altor întreprinderi; întrucât, în trecut, acest lucru a afectat grav structura economică a unor regiuni întregi și întrucât o politică sustenabilă de ocupare a forței de muncă ar trebui văzută și ca o formă de investiție în politica structurală regională;
- H. întrucât închiderile de fabrici și disponibilizările planificate amenință să cauzeze, pe o scară imensă, o pierdere iremediabilă a cunoștințelor și experienței acumulate de lucrători la nivel individual, precum și o pierdere a cunoștințelor și experienței unui întreg sector industrial construit în Europa de-a lungul secolelor;
- I. întrucât Eurofound va publica în 2014 raportul pe 2013 intitulat „Practicile din relațiile industriale legate de constrângerile psihosociale la locul de muncă în sectorul siderurgic”¹;
- J. întrucât Eurofound va publica în 2014 raportul intitulat „Rolul dialogului social în politicile industriale”²;
- K. întrucât în 2014 Eurofound va publica raportul intitulat „Condițiile de muncă și calitatea locurilor de muncă în sectorul de producție: fișă informativă sectorială din al cincilea studiu european privind condițiile de muncă”³,
1. salută planul de acțiune și propunerile aferente și are convingerea că trebuie analizate cauzele care determină reducerea locurilor de muncă, dar este îngrijorat de lipsa ambiției și a caracterului concret a planului de acțiune european privind siderurgia; solicită elaborarea urgentă a unei strategii care să respecte obiectivele unei economii eficiente din punctul de vedere al resurselor și care să includă politicile din domeniul comercial, energetic, eficienței energetice, de mediu, al cercetării și dezvoltării, inovării, politicile privind ocuparea forței de muncă și formarea, pentru a aborda deficitul de formare, pentru a stopa practicile de dumping și a combate volatilitatea prețurilor la materiile prime și creșterea prețurilor la energie; cere, prin urmare, elaborarea unei foi de parcurs detaliate care să stabilească un calendar precis pentru implementarea planului de acțiune;
 2. solicită intensificarea eforturilor pentru punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii prin promovarea unei industrii siderurgice europene mai puternice; subliniază, în acest context, importanța menținerii unei baze industriale solide în Europa; subliniază că cercetarea, dezvoltarea și inovarea devin tot mai importante, în special în ceea ce privește nevoia de a dezvolta metode de producție care utilizează mai puține resurse și care nu subminează competitivitatea întreprinderilor europene și stimulează crearea de locuri de muncă;
 3. recomandă, totodată, statelor membre să investească în resurse umane și îmbunătățirea condițiilor de aplicare a dreptului la formare și la ucenicie, facilitând o permeabilitate între diferitele sisteme de formare, nu numai pentru a anticipa nevoile de mână de lucru calificată și pentru a răspunde nevoilor din domeniu în cadrul unei industrii siderurgice

¹ Viitorul raport Eurofound (2014) intitulat „Practicile din relațiile industriale legate de constrângerile psihosociale la locul de muncă în industria siderurgică”.

² Viitorul raport Eurofound (2014) intitulat „Rolul dialogului social în politicile industriale”.

³ Viitorul raport Eurofound (ianuarie 2014) intitulat „Condițiile de muncă și calitatea locurilor de muncă în sectorul de producție: fișă informativă sectorială din al cincilea studiu european privind condițiile de muncă”.

care se concentrează pe noile tehnologii, pe economia verde și pe consumul redus de electricitate, ci și pentru a consolida întregul lanț de producție, printre care și siturile siderurgice de bază necesare în vederea dezvoltării siturilor de înaltă tehnologie;

4. solicită Comisiei și statelor membre să analizeze evoluțiile în ocuparea forței de muncă din sectorul siderurgic al UE ca întreg și din statele membre individuale și să le încurajeze pe acestea și partenerii sociali să elaboreze planuri adecvate de formare, reconversie profesională, mobilitate și reorientare a lucrătorilor din sector; subliniază importanța sprijinului UE pentru formare și ocuparea forței de muncă în procesele de tranziții industriale pentru menținerea și dezvoltarea competențelor și a know-how-ului, pentru anticiparea nevoilor de competențe, pentru promovarea formării și pentru dezvoltarea competențelor; solicită menținerea acestora, precum și un control al utilizării lor; este îngrijorat de lipsa de soluții sistematice pentru schimbarea de generații și viitoarele deficite de competențe, pierderea expertizei și a competențelor și subliniază nevoia de a conserva forța de muncă și competențele, care sunt vitale pentru viitor;
5. consideră că o creștere economică sănătoasă este premisa pentru stimularea cererii de oțel, dar și că marile proiecte de infrastructură pot contribui la încurajarea cererii și promovarea creării de locuri de muncă;
6. cere revizuirea politicii în materie de concurență și a normelor privind ajutoarele de stat¹, în vederea promovării investițiilor în C&D, ocuparea forței de muncă și formare, precum și introducerea voluntară a posibilității participării angajaților la proprietatea asupra unei întreprinderi în situații de criză, cu scopul de: a sprijini investițiile în ocuparea durabilă a forței de muncă; de a evita desființarea în masă a capacităților de producție; și de a contracara practica exportării capacităților de producție și a creșterii importurilor într-o situație de supraproducție temporară, care va fi depășită având în vedere că se preconizează ca cererea mondială să se dubleze până în 2050; salută consultarea publică realizată de Comisie pe acest subiect, care va fi urmată rapid de propuneri;
7. solicită o implicare mai mare a partenerilor sociali de la nivel național în dezbaterile privind implementarea planului de acțiune pentru industria siderurgică în Europa;
8. salută cele două instrumente de politică ale UE care implică partenerii sociali, și anume Comitetul european de dialog social și Grupul la nivel înalt pentru industria siderurgică, și contribuția acestora la politica industrială din acest sector; sprijină menținerea Grupului la nivel înalt;
9. consideră că este important să existe un dialog social cu reprezentanții lucrătorilor; solicită o cooperare mai strânsă între angajatori și reprezentanții lucrătorilor la toate nivelurile (UE, național, local și la nivel de întreprinderi) în ceea ce privește implementarea planului de acțiune; subliniază că actualul cadru european privind informarea și consultarea lucrătorilor trebuie aplicat într-un mod mai eficace; subliniază impactul pozitiv al structurilor adiționale de dialog social din sectorul siderurgic; prin urmare, solicită Comisiei ca, pe baza raportului din proprie inițiativă 2012/2061², să prezinte o propunere

¹ Rezoluția Parlamentului European referitoare la industria siderurgică din UE ((2012/2833(RSP)), texte adoptate, P7_TA(2012)0509.

² Rezoluția Parlamentului European conținând recomandări adresate Comisiei privind informarea și consultarea

de act legislativ privind implicarea lucrătorilor în cazul restructurărilor; cere atribuirea de drepturi noi și competențe extinse comitetelor de întreprinderi și comitetelor de grup de întreprinderi din sectorul siderurgic;

10. subliniază nevoia de strategii pe termen lung care să permită întreprinderilor și angajaților să se adapteze la transformările structurale, concomitent cu anticiparea schimbărilor și minimizarea impactului social; își repetă apelul pentru redactarea unui act legislativ privind informarea și consultarea lucrătorilor, precum și privind anticiparea și gestionarea restructurărilor; pune un accent deosebit pe planificarea pe termen lung a schimbărilor structurale pentru a asigura o tranziție graduală spre eventualele cerințe noi în ceea ce privește forța de muncă; subliniază faptul că nivelul calificărilor ar trebui să garanteze ocuparea forței de muncă și să facă posibilă, după caz, trecerea treptată la noi modele de producție și de afaceri;
11. subliniază că, în raport cu alți lucrători din industriile de producție, lucrătorii din industria siderurgică sunt mai susceptibili de a fi tratați drept „subcalificați” pentru sarcinile care le revin la locul de muncă; solicită investiții semnificative în competențe și formare pentru a aborda incompatibilitatea competențelor în sectorul siderurgic și pentru a asigura competitivitatea și viabilitatea viitoare ale sectorului;
12. solicită să se realizeze un cadru facultativ pentru acordurile transnaționale europene de întreprindere între federațiile sindicale internaționale și întreprinderi;
13. solicită sectorului de prelucrare a metalelor să se implice în coordonarea transfrontalieră a contractelor colective de muncă și îndeamnă partenerii sociali din sectorul siderurgic să utilizeze în mod optim dialogul transnațional pentru a contracara astfel presiunile exercitate asupra salariilor și a condițiilor de muncă;
14. solicită aplicarea imediată și integrală a directivelor existente privind drepturile individuale și colective ale lucrătorilor și ale reprezentanților acestora în toate deciziile structurilor de conducere (Directiva 98/59 privind concedierile colective, Directiva 2001/23 privind transferul de întreprinderi, Directiva 2002/14 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor, Directiva 2009/38 privind instituirea unui comitet european de întreprindere, Directiva 2001/86 privind implicarea lucrătorilor etc.) pentru a evita ca lucrătorii și reprezentanții acestora să fie puși în fața faptului împlinit;
15. constată că sistemul de comercializare a cotelor de emisii (ETS) privilegiază producătorii de energie electrică care pot transfera costurile suplimentare în prețurile la energie electrică plătite de consumatorii lor, în timp ce sectorul siderurgic nu poate crește prețurile pe piața globală, locurile de muncă fiind astfel exportate;
16. subliniază că un acord internațional cu caracter obligatoriu privind combaterea schimbărilor climatice, care să implice un număr cât mai mare de părți, va permite o protejare parțială a siturilor siderurgice europene împotriva unui dumping social și de mediu;
17. solicită ca Fondul social european să fie folosit pentru reconversia și recalificarea

lucrătorilor, anticiparea și gestionarea restructurărilor (2012/2061(INI)), texte adoptate, P7_TA(2013)0005.

profesională a lucrătorilor, abordând nevoile de competențe, concordanța competențelor și anticiparea schimbărilor în industria siderurgică, luând în considerare nevoia de a trece la o economie care utilizează mai puține resurse;

18. invită statele membre să utilizeze pe deplin Fondul european de ajustare la globalizare (FEG), ca măsură pe termen scurt în cazul închiderii de fabrici sau al reducerilor masive de personal; reafirmă că, la elaborarea măsurilor FEG, ar trebui să se aibă în vedere tranziția către o economie eficientă din punctul de vedere al resurselor și sustenabilă din punctul de vedere al mediului;
19. subliniază că, pentru a consolida în continuare dialogul social privind constrângerile psihosociale la locul de muncă în sectorul siderurgic european, ar trebui acordată o atenție deosebită caracteristicilor condițiilor de lucru pentru a stabili cauzele specifice sectorului, cum ar fi, de pildă, natura solicitantă a muncii în sectorul producției de oțel, caracteristicile forței de muncă (bărbați, vârstă înaintată), preocupările de mediu, proliferarea inovațiilor tehnologice și restructurarea fundamentală a industriei siderurgice europene, impunându-se totodată o analiză a impactului acestora asupra lucrătorilor, fapt care poate îmbunătăți schimburile sectoriale și reflecția asupra unor practici preventive; subliniază, de asemenea, că toți actorii implicați în prevenție (la nivel european, național sau local), inclusiv organele de conducere ale întreprinderilor, serviciile de siguranță și sănătate la locul de muncă, reprezentanții lucrătorilor etc., pot preveni constrângerile psihosociale la locul de muncă la toate nivelurile de prevenție, ceea ce înseamnă că aceștia pot continua să amelioreze aspectele legate de cele două părți ale aceleiași monede, și anume, sănătatea și performanța;
20. solicită ca, în definirea unei noi strategii europene pentru sănătatea și securitatea la locul de muncă și în documentele de orientare privind pensiile și alte beneficii sociale, să se țină seama de caracterul dificil și stresant pentru lucrători și subcontractanți al muncii din sectorul siderurgic, care depinde de procesul de producție¹; subliniază că lucrătorii din sectorul siderurgic sunt mai predispuși la suprasolicitare, fiind mai expuși prin natura activității lor unor riscuri fizice și problemelor de sănătate decât lucrătorii obișnuiți din UE 28.
21. subliniază că este important ca Uniunea să își protejeze locurile de muncă din industria siderurgică în cadrul relațiilor sale comerciale, la elaborarea acordurilor sale comerciale, a legislației privind accesul întreprinderilor din țări terțe la piețele sale publice și în ceea ce privește recurgerea prea puțin frecventă la instrumentele de protecție împotriva concurenței neloiale a unor întreprinderi din țările terțe;
22. recomandă Comisiei și statelor membre să pună în aplicare dispozitivele necesare instituirii unei politici industriale europene care să nu fie slăbită din cauza unei concurențe precum cea existentă în prezent între statele membre; recomandă, în acest scop, o convergență pozitivă a standardelor naționale în domeniul social, precum și introducerea la nivelul UE a unei rate minime a impozitului pe întreprinderi.

¹ Eurofound (ianuarie 2014, în curs).

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	5.12.2013
Rezultatul votului final	+: 29 -: 2 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Inês Cristina Zuber
Membri supleanți prezenți la votul final	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto